

Na osnovu člana 35. stav 1. tačka 1.1, Zakona br. 03/L-209 o Centralnoj banci Republike Kosovo, izmenjen i dopunjen Zakonom br. 05/L-150, kao i člana 4. stav 3. i člana 75. stav 5. Zakona br. 05/L-045 o osiguranju, Odbor Centralne banke, na sednici održanoj dana 30. aprila 2024. godine, usvojio je:

UREDBA O ZAHTEVIMA ZA ZADRŽAVANJE RIZIKA I POKRIĆA KROZ REOSIGURANJE

Član 1.

Svrha i delokrug

1. Svrha ove uredbe je da se utvrde zahtevi koje osiguravači moraju održavati i preneti u vezi sa svojim obavezama za osiguranje jednog reosiguravača, osigurani rizik, koji premašuje maksimalne granice pokrića utvrđene ovom uredbom.
2. Ova uredba se primenjuje na sve osiguravače i filijale inostranih osiguravača licenciranih od CBK-a za rad u Republici Kosovo.

Član 2.

Definicije

1. Svi izrazi koji se koriste u ovoj uredbi imaju isto značenje kao izrazi definisani u članu 3. Zakona br. 05/L-45 o osiguranju (u daljem tekstu Zakon o osiguranju), ili prema sledećim definicijama, za potrebe ove uredbe:
 - 1.1. **Finansijska godina** – označava period od dvanaest meseci koji počinje 1. januara i završava se 31. decembra. Za nove licencirane osiguravače, početna finansijska godina počinje na dan njihovog licenciranja i završava se 31. decembra godine u kojoj su prvi put dobili licencu. Nakon toga, finansijska godina će biti od 1. januara do 31. decembra svake kalendarske godine;
 - 1.2. **Osigurani slučaj** – označava slučaj koji, ako se dogodi, može dovesti do prava osiguranja na primanje obeštećenja od osiguranja;
 - 1.3. **Cesija** – označava ustupanje jednog dela osiguranog rizika sa jednog osiguravača na reosiguravača;
 - 1.4. **Reosiguranje** – označava ustupanje određenih rizika sa osiguravača na reosiguravača;
 - 1.5. **Reosiguravač** – označava pravno lice licencirano za obavljanje delatnosti reosiguranja u skladu sa odredbama Zakona o osiguranju;
 - 1.6. **Zadržavanje rizika** – označava iznos ili deo iznosa osiguranog od strane osiguravača, a koji nije reosiguran (nije ustupljen reosiguravaču);

- 1.7. **Skriveni sporazumi** – označava formalne ili neformalne sporazume (usmene ili pismene) koji nisu deo ugovora o reosiguranju, ali koji bitno modifikuju ugovor o reosiguranju ili menjaju inherentni prenos rizika osiguranja u ugovoru;
 - 1.8. **Osigurani iznos** – označava vrednost za koju su se osiguravač i osiguranik dogovorili ili koja se može drugačije odrediti važećim zakonodavstvom i koja određuje granicu odgovornosti osiguravača prema osiguraniku.
2. Za potrebe ove uredbe, pojam osiguravač označava i filijalu inostranih osiguravača.

Član 3.

Zadržavanje rizika za licencirane osiguravače

1. Licencirani osiguravači ne smeju da zadrže rizik veći od 10% svog osnovnog kapitala, za osigurani slučaj. Za rizike koji prelaze maksimalni zakonski nivo zadržavanja rizika od 10%, osiguravač je dužan da obezbedi reosiguranje.
2. Osiguravači moraju sklapati ugovore o reosiguranju samo sa reosiguravačima koji su licencirani za obavljanje delatnosti reosiguranja i koji su pod nadzorom u zemlji u kojoj reosiguravač ima glavno sedište.
3. Svaki osiguravač mora pratiti izloženost prema akumulaciji rizika, kao i izloženost prema slučajevima prirodnih nepogoda i u vezi sa tim održavati adekvatno reosiguravajuće pokriće.
4. Proračuni za ograničenja prema ovom članu biće zasnovani na revidiranim godišnjim finansijskim izveštajima dostavljenim CBK-u.
5. CBK može zahtevati drugo ili dodatno reosiguranje ako utvrdi da će to zaštititi interese nosilaca polisa.

Član 4.

Kupovina pokrića od reosiguranja

1. Svi licencirani osiguravači moraju kupiti neophodno pokriće reosiguranja za razliku između rizika koji je osiguran i maksimalnog nivoa zadržavanja rizika.
2. Pokriće reosiguranja mora biti aktivno najkasnije do 1. januara za narednu finansijsku godinu i biće sažeto i dostavljeno u zbirni plan reosiguranja, kao i ažurirano tokom kalendarske godine ako dođe do promena.
3. Nije dozvoljeno da se rizik preuzet u osiguranju izvrši bez punog pokrića reosiguranja. U slučaju da se otkrije da je rizik preuzet u osiguranju izvršen bez punog pokrića reosiguranja, onda će osiguravač biti podvrgnut kaznenim merama u skladu sa članom 7. ove uredbe.
4. Osiguravač je dužan da u roku od deset dana od dana otkrivanja da ne poseduje potpuno reosiguravajuće pokriće, kupi puno pokriće reosiguranja za rizik preuzet u osiguranju.
5. Za ugovore o reosiguranju, osiguravači moraju kupiti potrebno pokriće reosiguranja od reosiguravača koji moraju biti klasifikovani ocenom koja nije slabija od BBB od strane Standard & Poor's ili njegovih ekvivalenata Fitch i Moody's, ili njegovih ekvivalenata od strane drugih agencija klasifikacije (rejtinga), prihvatljivih za CBK. Klasifikacija reosiguravača od strane

jedne od relevantnih agencija za klasifikaciju prema ovom stavu mora biti utvrđena najkasnije 18 meseci pre dana stupanja na snagu ugovora o reosiguranju.

6. Rizik koji se podnosi u reosiguranju mora odgovarati riziku preuzetim u odgovarajućoj polisi, odnosno odgovarajućim polisama za aktivno osiguranje i/ili reosiguranje, poštujući princip kontinuiteta.
7. Ugovor o reosiguranju mora osigurati izmirenje svih ugovornih obaveza koje proizilaze iz ugovora o osiguranju čak i u slučaju stečaja, nesposobnosti plaćanja ili drugih finansijskih poteškoća osiguravača. Ugovor o reosiguranju ne sme sadržavati klauzulu kojom se reosiguravaču garantuje pravo na raskid ugovora zbog rizika od insolventnosti ili stečaja osiguravača.
8. Ugovori o reosiguranju ne smeju sadržavati očigledan prenos finansijskog rizika, umesto rizika osiguranja, niti se klasifikovati kao ugovori o reosiguranju ograničenog rizika (eng: finite reinsurance).
9. Ugovori o reosiguranju ne smeju da sadrže klauzule koje omogućavaju reosiguravaču da ima direktnu dobit od novčanog toka u bilo kojoj situaciji kroz posebne uslove koji ograničavaju rizik preuzet u ugovoru o reosiguranju.
10. Ugovori o reosiguranju ne smeju sadržavati skrivene ugovore.
11. Svaki rizik koji osiguravač u celosti (100%) prenosi na reosiguravača i nije uključen u okviru redovnih ugovora, mora biti potkrepljen pojedinačnim pismenim ugovorom, u kojem su posebno opisana pokrića, isključenja i ostali prateći elementi prenesenog rizika.
12. Ugovor između osiguravača i reosiguravača ne sme sadržavati odredbe kojima se ugovornim stranama direktno ili indirektno garantuje dobit.

Član 5.

Dostavljanje programa reosiguranja

1. Osiguravači moraju finalizovati svoje kalkulacije za limite zadržavanja rizika i pripremiti program reosiguranja na osnovu njihovog poslovnog plana za narednu kalendarsku godinu i dostaviti ga na razmatranje CBK-u, najkasnije 60 kalendarskih dana pre zatvaranja finansijske godine.
2. Program reosiguranja mora biti odobren od strane Odbora direktora osiguravača pre nego što se dostavi CBK-u.
3. Osiguravači moraju da izrade i sprovode svoj program reosiguranja, u zavisnosti od strukture svog portfelja osiguranja, te utvrditi i potvrditi da njihov program i ugovori reosiguranja pružaju dovoljno pokrića za specifične i agregatne rizike.
4. Program reosiguranja mora sadržavati najmanje sledeće stavke:
 - 4.1. obračun ukupnog agregatnog rizika za svaku zadržanu klasu osiguranja;
 - 4.2. tabelu maksimalne pokrivenosti, kreiranu na osnovu proračuna navedenih u tački 4.1. ovog stava;
 - 4.3. procedure, osnove i kriterijume za utvrđivanje najveće verovatnoće gubitaka koji mogu nastati usled nastupanja pojedinačnog slučaja, iz određenog prihvaćenog rizika;

- 4.4. nazive reosiguravača i njihov procenat učešća u prihvatanju rizika; i
- 4.5. posebne uslove ugovora.
5. CBK, nakon razmatranja programa reosiguranja, pre početka kalendarske godine, može ga odbiti ako oceni da ne ispunjava kriterijume utvrđene zakonom o osiguranju i ovom uredbom.
6. U slučajevima iz stava 2. i 5. ovog člana, CBK će tražiti od osiguravača da izvrši neophodne ispravke kako bi program reosiguranja bio u skladu sa zakonskim i regulatornim zahtevima.
7. Obračun zadržavanja rizika biće ažuriran svaka tri meseca i biće dostavljen CBK-u, na osnovu najnovijih podataka, u roku od 30 dana od kraja tromesečja.
8. Odbor direktora i glavni izvršni direktor osiguravača biće direktno odgovorni za ispunjavanje zahteva ove uredbe.
9. CBK može izdati dodatna uputstva za sprovođenje ove uredbe.

Član 6.

Način i rokovi izveštavanja

1. Osiguravači su dužni da prijave CBK-u program reosiguranja kao i sve podatke koji proizilaze iz ugovora o reosiguranju u skladu sa obrascima i uputstvima koje je odredila CBK.
2. Osiguravači su dužni da prijave CBK-u u elektronskoj formi zahteve definisane u stavu 1. ovog člana u roku od 30 dana od kraja kvartala i to:
 - 2.1. stanje do 31. marta za prvi kvartal tekuće godine;
 - 2.2. stanje do 30. juna za drugi kvartal tekuće godine;
 - 2.3. stanje do 30. septembra za treći kvartal tekuće godine;
 - 2.4. stanje do 31. decembra za četvrti kvartal tekuće godine.
3. Izuzev stava 2. ovog člana, osiguravači su obavezni da pripreme i podnose CBK-u izveštaj koji se odnosi na podatke o reosiguranju čak i nakon revizije finansijskih izveštaja.
4. CBK izdaje relevantna uputstva i definiše forme izveštavanja u sprovođenju ove uredbe.

Član 7.

Sprovođenje, korektivne mere i civilne kazne

Kršenje odredbi ove uredbe podleže administrativnim merama i novčanim kaznama kako je definisano Zakonom br. 03/L-209 o Centralnoj banci Republike Kosovo i Zakonom br. 05/L-045 o osiguranju.

Član 8.

Ukidanje

Stupanjem na snagu ove uredbe stavlja se van snage Uredba o zahtevu za snošenje rizika i pokrivanja putem re-osiguranja od 31. marta 2016. godine.

Član 9.
Stupanje na snagu

Ova uredba stupa na snagu 30. juna 2024. godine.

Bashkim Nurboja
Predsednik Odbora Centralne banke Republike Kosovo